

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 110. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681890736/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Hun sin Tanke maa dølge,
Hun tør ei tænke paa mig.
Dog drømmer Hjertet kun Dig!
Synd jeg dynger paa Synd i min Smerte.
Du kun boer i mit Hjerte,
– O du Skyernes bølgende Hav,
Skjul mig min Kjærligheds Grav!

Tidt kan en enkelt Melodie, vi kun høre eengang, gjøre et saa mægtigt Indtryk paa vor Sjæl, at den midt under vor Verdens Travlhed, synes at tone for os igjen, uden at vi derfor kan synge den høit, i hvor levende den bruser gennem vort Indre; saaledes gaaer det mig ogsaa med de herlige Natur-Scener, det Tonestykke, fremtraadt i Farver med Lys og Skygge, jeg lærte at kjende paa nogle Timers Vandring i de böhmiske Bjerge. Det gjorde maaskee ogsaa meget, at det her var det sydligste Parti, jeg skulde faae at see; at jeg, efterat have været her, bestandigt vendte hjem ad mod Norden. I den deiligste Solbelysning ligger det hele Landskab i min Erindring, jeg seer levende hvert Punkt, og som de svundne Melodier, toner det ofte gennem min Sjæl, uden jeg derfor ret kan udtale det i Toner og Sang. Jeg seer den store Plet i Skoven, med de omhuggede Graner, hvor man sagde os, at nu traadte vi over Grændsen; jeg seer den solbrændte Böhmerpige, med det hvide Klæde om Hovedet og de bare Fødder, vi mødte i den mørke Granskov; og nu det vilde Fjeldparti »*Prebischthorn*«, hvor vi stode under den stolte Klippebue, som den mægtige Naturaand, kjækt havde hvælvet over vort Hoved. Jeg seer de uoverseelige sorte Skove dybt under os, og de fjerne Bjerge med deres Sne, som de stærke Solstraaler belyste. »Kun ned i denne Dal, og saa ikke længer!« tænkte jeg, »og dog aabne sig bag hine Bjerge en endnu skjønnere Dal, hvor man øiner Tyrols Grændse, hvor man alt indaander Italiens Luft paa de høie Bjerge. Kun ned i denne Dal, og da hjemad – hjemad imod Norden, for maaskee aldrig at vende her tilbage! aldrig see Bjergene mere med deres sorte Skove, høit i de hvidblaae Skyer; jeg kom ret til at betragte Hjemmet i sin største Skygge; jeg saae ret levende *Østergade* paa en sludfuld Efteraatsdag, hvor de smaae og store Mennesker løbe travle op og ned. Istedetfor Fuglenes Sang, hørte jeg den intetsigende Sqvalder, de ferske Kritiker, den Bitterhed og fornemme Tone, hvormed de alle ville opdrage mig. Digteren er en lille

Fugl, der *maa* quiddre sine Sange, men er han ikke en Konge-Ørn, som Mængden frygter, eller en Svale, som de blindt hen troe, ikke at turde anfælde, *maa* han ogsaa taale, at enhver Dreng, der faaer det i Sinde, tør kaste en Steen efter ham.

Havde jeg været ene her mellem Fjeldene, jeg havde da turdet græde, og der vilde da vist have vaagnet Billeder, fra Hjemmet, i mit Hjerte, der igjen havde forsonet mig med Verden. Vi løbe ned ad den steile Bjerg-Skraaning, hvor Stien slyngede sig i store Bugter; gjen-nem »die heiligen Hallen«, et romantisk Fjeldparti under Djerget, kom vi til den brede Landevei her i Skoven, böhmiske Bønder kjørte forbi, store stærktbyggede Stude trak Vognene, Skoven gjenlød af Øxeslag, vi kom forbi flere Brændehuggere, der under Sang og Tral-len fældede Træer. Böhmerne havde et medfødt Hang til Musik, næsten hver Bonde spiller Violin eller blæser Fløite. Dette alene gjør mig Folket kjært, thi hvem der elsker Musik, *maa* ogsaa have et aabent og godt Hjerte. Tonerne ere dog den Irisbue, der forbinder Himlen med det Jordiske. Farve, Tone og Tanke ere dog i Grunden det store *Alts* Treenighed. Det Jordiske udtaler sig i Potensen af de forskjellige Farver, og disse aabenbare sig igjen, aandigt, i de mægtige Toner, der atter gemme Nøglen til Hjertets dybeste Gjemme! det er ene Tonerne, der mægte at løse de dybe Tanke-Gaader, der tidt vækkes i vor Sjæl.

Vi kom forbi et lille venligt Huus med rødmalet Træværk og Viinranker op ad Muren; der sad en lille solbrændt Dreng, med sølvhvidt Haar, og øvede sig paa en gammel Violin, maaskee bliver denne Lille engang en stor Virtuos, frapperer Verden ved sit Spil, beundres og hædres, medens en hemmelig Orm gnaver ham alle de grønne Blade af Livets Træ.

Skoven tabte sig imidlertid mere og mere, Veien løb imellem vilde Klippevægge, en lille Fiod bidrog til at give det heie Parti Afvex-ling, Vandmølle laae ved Vandmølle, hvor store Planker og Stene bleve savede igjennem; paa flere Steder fandt vi, til Overgang over Floden, kun et lille Bræt, der var uden Rækværk. Endelig traadte vi ind i den böhmiske Grændseby »*Himiskretschem*«.

Alt, rundt om mig, havde en ganske nye Character! det Hele bar et fremmed, eiendommeligt Præg; jeg seer endnu saa levende, under de gulgraae Klipper med det grønne Krat, de nettede, rødmaledede Huse, med deres Træ-Altaner, høie Trapper og Rækværker, Chri-